

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000399

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН від 26.02.2026 №375

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Монастирський Віталій Олександрович

2. Vitalii O. Monastyrskiy

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-6361-5211

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 12.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2025

Спеціальність за освітою: Радіoeлектронні комплекси, системи та засоби озброєння і військової техніки

Місце роботи здобувача: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 20.149.01

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.15, 10.07.61, 10.07.01

Тема дисертації:

1. Право на життя: забезпечення та гарантування державою.
2. The Right to Life: State Provision and Guarantee.

Реферат:

1. У роботі право на життя визначено як онтологічну основу людського існування, що виступає фундаментальною конституційною цінністю. Воно розглядається не лише як базове суб'єктивне право, а як універсальний принцип, який формує аксіологічний каркас правової системи та забезпечує можливість реалізації всіх інших прав і свобод. Актуальність дослідження зумовлена потребою в теоретичному обґрунтуванні та систематизації комплексної, багаторівневої системи юридичних, інституційних та процесуальних гарантій права на життя в національному правовому полі України, оскільки забезпечення права на життя є імперативним моральним, соціальним і політичним обов'язком держави, що вимагає найвищого рівня гарантій та особливої уваги. Проаналізовано право на життя з позицій сучасної біоетики. Окреслено конституційні межі втручання держави у реалізацію права на життя. Висвітлено основи національної нормативно-правової регламентації права на життя. Проаналізовано її фрагментованість та доведено потребу у кодифікації норм, що регулюють різні аспекти реалізації цього права. Досліджено специфіку міжнародно-правового регулювання права на життя та імплементацію міжнародних стандартів у

внутрішнє право. Проаналізовано правову кореляцію між якістю життя та правом на життя. Доведено, що гідна якість життя (забезпечення базових ресурсів, соціальний захист, доступ до медичних послуг) є невід'ємною складовою розширеного розуміння права на життя. Розроблено та схарактеризовано механізми гарантування і забезпечення права на життя. Сформовано теоретичну конструкцію чотирирівневої системи гарантій (нормативно-правовий, інституційний, діяльнисний, просвітницький рівні), яка забезпечує комплексну інтеграцію повноважень органів влади та створює умови для ефективного захисту життя. Гарантування державою права на життя у роботі постає як комплексна, багаторівнева система, що функціонує на основі двовекторної стратегії: від формального закріплення норм (нормативно-правовий рівень) та створення спеціалізованих інституцій (інституційний рівень) до активної, процесуально оформленої діяльності (діяльнисний рівень), яка охоплює медичні, соціальні та правоохоронні заходи. Узагальнено, що ефективність системи гарантування права на життя можлива лише за умови синтезу всіх рівнів, підкріпленого стратегічним плануванням, транспарентністю дій та належним контролем з боку незалежних інституцій. Визначено медичну допомогу як ключову гарантію права на життя. Обґрунтовано, що своєчасна, якісна та безпечна медична допомога, особливо в умовах надзвичайних ситуацій, збройних конфліктів та в місцях несвободи, є критично необхідною умовою для збереження життя та реалізації позитивних зобов'язань держави. Держава зобов'язана не лише формально проголошувати право на життя, а й забезпечувати його реальну дієвість через розвиток інфраструктури охорони здоров'я, створення ефективного системи медичного страхування та чітке упорядкування прав пацієнтів. Акцентовано, що важливим аспектом є узгодження національного законодавства з міжнародними стандартами, що гарантує відповідність внутрішніх механізмів захисту життя загальноновизнаним принципам прав людини. Упорядкування прав пацієнтів передбачає закріплення у законодавстві чітких гарантій щодо інформованої згоди, конфіденційності, права на вибір лікаря та лікувального закладу, а також механізмів захисту від неналежного медичного втручання. Лише за умови комплексного виконання цих завдань право на життя набуває реального змісту, перетворюючись із формальної декларації на дієвий конституційний імператив, що забезпечує безпеку, гідність та соціальну захищеність кожної особи. Окреслено особливості гарантування права на життя в умовах збройних конфліктів. Доведено, що держава має особливі зобов'язання щодо захисту цивільного населення, а імплементація норм міжнародного гуманітарного права виступає найвищою формою захисту життя в умовах зовнішньої агресії та воєнних дій. У роботі не лише систематизовано теоретико-правові засади права на життя, а й запропоновано комплексну модель його гарантування з боку держави, що поєднує національні та міжнародні стандарти, етичні та правові підходи, а також практичні механізми реалізації.

2. The work defines the right to life as the ontological foundation of human existence, which acts as a fundamental constitutional value. It is considered not only as a basic subjective right but as a universal principle that forms the axiological framework of the legal system and ensures the possibility of realizing all other rights and freedoms. The relevance of the study is determined by the need for the theoretical substantiation and systematization of a comprehensive, multi-level system of legal, institutional, and procedural guarantees of the right to life within the national legal framework of Ukraine, as the provision of the right to life is an imperative moral, social, and political obligation of the state, requiring the highest level of guarantees and special attention. The right to life is analyzed from the perspective of contemporary bioethics. The constitutional limits of state intervention in the realization of the right to life are outlined. The foundations of the national regulatory framework for the right to life are highlighted. Its fragmentation is analyzed, and the need for the codification of norms regulating various aspects of the realization of this right is proven. The specificity of the international legal regulation of the right to life and the implementation of international standards into domestic law are investigated. The legal correlation between the quality of life and the right to life is analyzed. It is proven that a dignified quality of life (provision of basic resources, social protection, access to medical services) is an integral component of the extended understanding of the right to life. The mechanisms for guaranteeing and providing the right to life are developed and characterized. A theoretical construct of a four-level system of guarantees (normative-legal, institutional, activity-based, and educational levels) is formed, which ensures the comprehensive integration of the powers of state

bodies and creates conditions for the effective protection of life. The state's guarantee of the right to life in the work is presented as a complex, multi-level system that operates based on a two-vector strategy: from the formal consolidation of norms (normative-legal level) and the creation of specialized institutions (institutional level) to active, procedurally formalized activities (activity-based level), which include medical, social, and law enforcement measures. It is generalized that the effectiveness of the system for guaranteeing the right to life is possible only through the synthesis of all levels, supported by strategic planning, transparency of actions, and proper control by independent institutions. Medical assistance is identified as a key guarantee of the right to life. It is substantiated that timely, high-quality, and safe medical assistance, especially in emergency situations, armed conflicts, and places of detention, is a critically necessary condition for preserving life and realizing the positive obligations of the state. The state is obliged not only to formally proclaim the right to life but also to ensure its real effectiveness through the development of healthcare infrastructure, the creation of an effective system of medical insurance, and the clear regulation of patient rights. It is emphasized that an important aspect is the alignment of national legislation with international standards, which guarantees the conformity of domestic life protection mechanisms with generally recognized human rights principles. The regulation of patient rights involves enshrining in legislation clear guarantees regarding informed consent, confidentiality, the right to choose a doctor and medical facility, as well as mechanisms for protection against inappropriate medical intervention. Only under the condition of comprehensive fulfillment of these tasks does the right to life acquire real substance, transforming from a formal declaration into an effective constitutional imperative that ensures the security, dignity, and social protection of every person. The features of guaranteeing the right to life in conditions of armed conflict are outlined. It is proven that the state has special obligations regarding the protection of the civilian population, and the implementation of international humanitarian law norms acts as the highest form of life protection in conditions of external aggression and military operations. The work not only systematizes the theoretical and legal foundations of the right to life but also proposes a comprehensive model for its guarantee by the state, combining national and international standards, ethical and legal approaches, as well as practical mechanisms for implementation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Монастирський В. О. Право на життя та соціальні детермінанти якості життя: правовий аналіз. Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2015. Вип. 11. С. 392-395.
- Монастирський В. О. Конституційно-правова кореляція права на життя і права на охорону здоров'я. Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2015. Вип. 12. С. 485-490.
- Монастирський В. О. Біоетичні трансформації права на життя: правовий і моральний контекст. Право та державне управління. 2022. № 3. С. 486-492.
- Монастирський В. О. Медичне забезпечення як механізм реалізації права на життя. Право і суспільство. 2023. № 2. Том 2. С. 539-545.

- Монастирський В. Життя як найвища цінність в умовах війни: між правовими нормами та військовою реальністю. Knowledge, Education, Law, Management (KELM). 2024. № 7 (67). С. 419-424. (Республіка Польща)
- Монастирський В. О. Поняття життя як правової цінності. Особливості розвитку публічного та приватного права в Україні: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 19-20 липня 2019 року). Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2019. С. 8-10.
- Монастирський В. О. Право на життя чи право на смерть: між недоторканністю життя та автономією особистості. Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 12-13 серпня 2020 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2020. С. 198-201.
- Монастирський В. О. Право на життя: міжнародно-правова регламентація. Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ 14-15 листопад 2021 року). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2021. С. 177-179.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення теоретичних і практичних аспектів реалізації права на життя, заходів держави щодо його гарантування та забезпечення.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U002342; 0111U006673

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луцький Мирослав Іванович
2. Myroslav I. Lutskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1562-8741

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жукевич Ігор Васильович
2. Ihor V. Zhukevych

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7332-1014**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Івано-Франківський фінансово-комерційний кооперативний коледж імені С. Граната**Код за ЄДРПОУ:** 05508329**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Приватна/недержавна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Скрипнюк Олександр Васильович
2. Oleksandr V. Skrypniuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01, 12.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7052-3729**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05417130**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Луцький Мирослав Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Короєд Сергій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Короед Сергій Олександрович

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна